

# BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.  
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések  
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre  
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.  
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

## Új obstrukció fenyeget.

A horvát obstrukció még folyik. Minden nap, amit elrabol az ország munkájából, helyrehozhatatlan veszteség és máris új obstrukció veszedelme fenyeget. Az egyszakaszos törvényjavaslat terve minden vonalon olyan példátlan megütődést és akkora fölháborodást támasztott, amelyet semmiféle lelkes beszéd és appelláta a hazafiságra le nem fog csillapítani. A kormány most kipattant elhatározását azzal akarja megokolni, hogy a horvát obstrukció ellen minden fegyver jogos. A függetlenségi párt diszsidensei erre az argumentumra azzal felelnek, hogy ők is bejelentik az obstrukciót. És hogy ez a szándékuk milyen visszhangra talál, erre példa báró Bánffy Dezsőnek a képviselőház folyosóján ma tett nyilatkozata, melyben a többi közt ezeket mondta:

— Én elvből elitélek minden obstrukciót, de megértem, ha ezt a törvényjavaslatot megobstruálják. Egyenesen rémületes terv ez, amely egy a parlamentarizmus kijátszásával, az alkotmányosság elemi törvényeinek negligálásával. Ha ezt megcsinálják, akkor egyáltalán felesleges a parlament, mert bekövetkezik a rendletekkel való kormányzás. Minden

törvényjavaslat egyszerűen melléklete lesz egy egyszakaszos rendelkezésnek. Mit nem vihet akkor keresztül a kormány? Súlyosabb merénylet ez, mint a Lex Dániel volt. Lehetetlenség megcsinálni, minden módon meg kell akadályozni és el sem képzelhetem, hogy a kormány pártjaiban is legyen ember, aki támogatni meri.

A kormány viszont — mint ezt gróf Andrássy Gyula ma ugyancsak a folyosón kijelentette — ehhez a javaslatához köti a megmaradását. Érdekes, hogy a vasuti pragmatikától kezdve minden javaslatról kijelentette a kormány, hogy annak az elfogadása kabinetkérdés. A javaslat védelmére pedig a végszükség állapotát hozzák fel. Vajjon micsoda szerencsétlenség támadhat abból, hogy ha január elsejéig nincs meg a kiegyezés?

A kérdéstről ma gróf Apponyi Albert is nyilatkozott a függetlenségi pártkörben.

— Nem hiszem — mondta a többi közt — hogy akadjon magyar ember, aki ezt a javaslatot megobstruálja és ezzel megakadályozza a magyarság győzelmét a horvátok fölött. Én is voltam ellenzéki, de soha sem jutott eszembe olyan kérdésben obstruálni, melyek az ország életszükségei voltak. Rettenetes helyzet volna, ha január elsején nincs kiegyezés: ki volnánk szolgáltatva

az egész világnak. Hiszem, hogy gyorsan megszavazza a képviselőház ezt a javaslatot.

Hát aligha válik Apponyinak ez a reménye valósággá. Pedig Wekerle már a király hozzájárulását is megszerezte hozzá Bécsben. De gondoskodott arról is, hogy a kvótát királyi döntéssel emeljék fel. A kiegyezés egyszakaszos törvényvel életbeléptetve, kétszázalékos kvótafőlemelés királyi kéziratával: ezek a nemzeti vívmányok. Vajjon mit beszélt volna Apponyi Albert, ha gróf Tisza István vagy a darabontok produkálták volna ezt az ötletet?

Nagy viharok és erős küzdelmek előtt áll az agyonspanyargott ország, amely a koalíció kormányrajutását abban a hitben fogadta, hogy végre törvényes vezetés mellett, megpróbáltatások nélkül, az átmeneti állapot néhány esztendejét nyugodt munkában töltheti el. Minden reményünk szétfoszott. Ami ezután jön: harc és védekezés. Bár szerencsésen kerülne ki belőle a nemzet és sértetlenül az alkotmány.

**Interpelláció.** A kormány terve, hogy egyszakaszos törvényvel iktassa törvénybe a kiegyezést, mégsem fog olyan könnyen menni, mint ahogyan Wekerle gondolta. Az igazi 48-asok, akik a kiegyezés miatt léptek ki a Royal-klubból, tegnapelőtt délelőtt a képviselő-

## TÁRCA.

### A beteg asszony.

— A Bajai Hirlap tárcája. —

Írta: Sas Ede.

A tengerparti szálló teraszán, amely egészen a vízre könyökölt, férfi ült. Szivarozgatva, sötét gránátszínű dalmát bor mellett üldögéltek és nézték a tengert, ezt a nappal is, éjszaka is egyaránt megunthatatlan látványosságot. A viziükör teljesen nyugodt volt, az ember ilyenkor el sem képzelheti, hogy támadhatnak ebből a szelid ártatlanságból azok a sziklaostromló, hajókat dobáló hullámszörnyetek? ... A fény csakugy tobzódott a gyönyörű nyári éjszakában, az ég és a tengeren milliő csillag reszketett, a közeli kikötőváros világítótornya messze lövellte fényküllőit a fekete habokra;

az ide-oda közlekedő gőzhajók lámpásai fehéren és zölden villogtak; a láthatáron pedig acetylén-lámpás halászbárkák imbolyogtak, mint a tenger végtelen mezejének apró szentjánosbogárkái ...

Egyszerre vidám zaj támadt az éjszaka fényes csöndességében. A fürdőhely kikötőjéből, mint valami csattogó szárnyu nagy madár röppent föl egy divatos, harsogó induló. A kiránduló hajó csalogatta fődélzetére az utasokat, hogy szerenátával járja be a partvidéket ... A réztrombiták lelkes harsogására a fiatalabb férfi odakoccintotta poharát a barátjához:

— Pajtás, ugyancsak mulató kedvem kerelkedett.

— Hiszen mulatunk.

Ezt nevezted te mulatságnak, ezt a csöndes szomorú gunnyasztást? Akkor én különbet tudok Gyere, kapjunk a hajóra s menjünk

be a városba. Pompás orfeumtársulat van a Hotel de la Villeben. Van köztük egy aranyos, kis szőke; a világ legaranyosabb kis szőkeje ...

— Már pedig én a világ legaranyosabb szőkéjért sem megyek ...

A fiatalabb férfi nagyot csóvált a fején.

— Barátom, nem ismerek rád. Hiszen azelőtt ugyancsak könnyű volt téged a tónak ugrasztani. Téged kicseréltek.

— Ugy van. Kicseréltek.

— És mi az oka ennek a nagy változásnak.

— Micsoda? Elmondom.

Az idősebbik ur töltött barátjának és magának is a sötét, nehéz italból. A kiránduló hajó éppen elindult, s pazarul kivilágítva, csöndes méltósággal uszott előttük a vizen, mintha tündérek hajója menne Tündérországba ...

— Tudod, hogy a feleségem nagyon szép asszony volt. Sajnos, ma már csak árnyéka

A legujabban megjelent képes



ÁRJEJYZÉKEMET



kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontoirzsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmény.



hárbán értekeztet tartottak, amely az egy-szakasos merénylettel foglalkozott. Elhatározták, hogy Pilsy Istvánt bízzák meg azzal, hogy ebben az ügyben sürgősen interpelláljon a Házban és kimondották, hogy a szükség-rendellett szemben a leghevesebb parlamenti ellentállást fejtik ki. Az interpellációs könyvből Pilsy ezt jegyezte be:

Interpelláció a miniszterelnökhöz az egy szakaszból álló és a kiegyezési javaslatokkal összefüggő törvényjavaslatról.

Az interpellációt a képviselőház szombati ülésén mondta el Pilsy.

**Szterényi fejét kívánja a dicső Polónyi.** Polónyi csak nem maradhat nyugton. Miután a minap olvasta valahol azt az állírt, mintha Szterényi államtitkárnak része volna a vagyonhiány földelésében, egy lépéssel tovább ment s a folyosón kijelentette, hogy minden bajnak, ami a politikában fölmerült, Szterényi az oka, s ő Szterényi fejét követeli.

Ma délelőtt aztán az államtitkár egyenesen fölkereste Polónyit és ezt mondta neki:

— Hallom, hogy a fejedet kéred. Nos, ha az én fejem csakugyan ára lehet a rendnek, ha az én távozásommal valóban minden bajnak vége szakad, akkor szívesen állok el az utból!

Polónyi nem felelt erre az udvarias ajánlatra. Valószínűleg azért, mert nagyon jól tudja, hogy a horvátokkal való minden viszálunknak nem Szterényi, hanem éppen ő, Polónyi, az oka.

## A mai városi képviselőválasztás.

Baja, november 24.

Baja város polgárai a mai vasárnapon járulnak urna elé, hogy titkos szavazással valamit tegyenek róla: kikben összpontosul bizalmuk a jövődöntő évi ciklus közügyeinek intézésére. Nagyjelentőségű valamás ez a mai, mert eredménye megrajzolni van hivatva kon-turvonásait annak a kulturális és gazdasági fejlődésnek, melynek ez a város a közelebbi hat esztendőben elébe néz.

Kulturális és gazdasági gyarapítása ennek a mi szűkebb pátriánknak! Igen, ez a feladata a városatyáknak mindenek fölött és ez a szempont kell, hogy polgártársainkat arra készítse, miszerint szavazatukat olyan férfiakra adják le,

önmagának... Az egész világ irigyelte tőlem — s én mégis! Hiszen azt is jól tudod, milyen állhatatlan, csélcsep vérrel vert meg az anyatermészet. Neked, a bohém festőnek, talán nem volt annyi kalandod a modelljeiddel, mint nekem, a meglett házasembernek.

— Nono. Azt nem hinném. Mert nekem nagyon is sok kalandom volt, És pedig nemcsak a modelljeimmel.

— Végre is, a feleségem egyszer nyomára jött a csapodárságonak. Képzelheted, milyen szemrehányással támadt rám, haragosan, sirva, fölháborodva! Hát nem vagyok én elég szép? Nem vagyok elég fiatal? Nem vagyok én magának elég jó?

— Te, persze nem tudtál neki erre mit felelni...

— Persze, hogy nem. Mert hiszen az aszszonyomnak igaza volt, — fiatal volt és oly szép! De hát hiába magyarázattam neki, hogy ahhoz az igaz, mely szerelemhez, amit ő iránta érzek, semmi köze nincs azoknak a futó, léha kalandozóknak, ami csak a vérem játéka. A tenger ezért nyugodt, ha egy kis felszél borzolja is a tükrét. Az asszonyok e tekintetben nem ismerik a disztinkciót...

— S mintha igazuk is volna, hogy nem akarnak ebben a dologban disztinkciót látni.

akikben a kulturális vezetés előfeltételei megvannak.

Ennek a vezetésnek a jegyében bizonyos aggodalommal tekintünk a mai választás kimenetelére. Egyetlen liszta forgott máig közkezen: a bajai függetlenségi párt lisztája. Szervezett ellenpárt híján küzdelem alig van, s így a mai nap majdnem bizonyossággal a függetlenségi párt kandidátusainak megválasztásával ér majdan véget az egész vonalon.

Végigjártatva szemünket ezen a hivatalos választási lajstromon, megnyugvással konstatáljuk mindenekelőtt, hogy a belváros jelöltjei jobbra oly férfiakból rekrutálódnak, kik társadalmi pozíciójuk és közéleti multjuk révén méltó képviselői lesznek a belvárosi intellektuálisának. Föltűnik ugyan a belvárosi sorozatban egy-két közéleti homo novus is, de bizunk a belváros ősi erényében, melynél fogva mindenkor tulnyomóan érdemes lokálpatriotákat küldött városi parlamentünkbe és ujdonsült városatyáink bizonyára törekedni fognak reá, hogy nemcsak a méltóképpen beilleszkedjenek belvárosi bizottsági tagtársaik keretébe.

A külvárosi kandidátusok lisztája ellenben — tisztelet és nagybecsülés polgári erényeiknek — kissé gondolkodóba kell, hogy ejtse a Baja város jövőjének kiépítéséért aggódó polgárságot. Külvárosi embereket jelöltek, derék, tisztos polgárokat, de nem vezető pozícióra predesztinált férfiakat. Mondjuk ki nyíltan: a külvárosi kandidátusok nagyrésze olyan elemei a bajai lakosságnak, kik ezidőszert még reá vannak utalva, hogy oszlopos vezérek irányítsák őket a törvényhatósági közélet utvesztőiben.

A bajai perifériák lakossága — és ezt maga a függetlenségi párt is kénytelen elismerni — állampolgári erényeinek puritánságán kívül ma még alig rendelkezik nívóval és épp ezért, éppen a külváros kulturájának föllendítése érdekében, öntudatos és közügyekben verztás férfiakat kellett volna az ottani polgárok érdekeinek képviselésével megbízni. A közéleti irányításnak ezt a legprimitívabb parancsát — mindenkinek őszinte sajnálatára — teljesen mellőzték a perifériák városatyáinak kinevezésénél, recte: megválogatásánál.

De nem folytatjuk tovább az analízis hálátlan munkáját. Nem mi választjuk meg ezt az

— Nincs igazuk! Hanem nem erről akarok veled vitatkozni. Magvallom: a feleségem szemrehányásai nem sokat javítottak rajtam. Mindössze óvatosabb voltam azután.

— A férjekre különösen illik Vojtina törvénye: Hazudj, de rajta ne fogjanak...

— Akkor aztán bekövetkezett a szerencsétlenség. Megérdemteltem volna bőségesen, hogy én betegedjem bele az életmódomba; de szegény feleségem lett beteg. Megkezdődött és immár hosszú ideje folytatjuk ezt a kálváriajárást: szanatóriumból szanatóriumba, tanártól tanárhoz. S nekem látnom kell a világ legszebb teremtésének pusztulását — mert hiszen az orvosok megmondták, hogy fölépüléséhez kevés a reménység.

— Az orvosok szamarak.

— Ez a szerencsém, hogy én is azt hiszem: szamarak; különben kétségbe kellene esnem szegény betegem mellett. Nos tehát, az aszszonykám betegsége kezdetén történt, hogy valahogyan ismét kezébe került egy violaszínű levél...

— Ah! Tehát Vojtina...

— Ne tréfálg nekem Vojtinával. Soha, soha el nem felejttem azt a pillantást, amit az asszony akkor rám vetett. Nem volt abban most haragos villám, szemrehányó vád: csak csöndes,

új külvárosi bizottságot, hanem egyedül és kizárólag a függetlenségi párt. Mi csak publicisztikai kötelességünknek fogva beszámolunk majd az eredményről.

\* \* \*

A mai törvényhatósági választásokra a függetlenségi párt a következő névsort jelölte:

**I. Kerület.** Drescher Béla, dr. Dömötör Kálmán, dr. Rajk Aladár, ifj. Utry Pál, dr. Werner Adolf, Wunderlich József, ifj. Wagner Antal.

**II. Kerület.** Kautten Miklós, Klein Rezső, Szalai István, Szabadi János, Sziklai Zsigmond, Tinusz István.

**III. Kerület.** Antal Lajos, Mérei Lőrinc, Pastrovics Sándor, Rajcsányi B. Imre, Stöckl Ferenc, Tiprovác Péter.

\* \* \*

### Ellenmozgalom utolsó percben.

Lapzártakor vesszük híré, hogy a Belvárosban ellenzéke támadt a függetlenségi hivatalos jelölésnek.

A belvárosi ellenzék listája, melynek tekintélyes száma a hive, a következő:

**Dr. Rajk Aladár**  
**Drescher Béla**  
**Milkó Vilmos**  
**Kolozsváry Sándor**  
**Dr. Werner Adolf**  
**Scherer Sándor**  
**Mikolics Ignác**

## Finita la comedia.

### Főszlatják a horvát országgyűlést!?

Feltétlenül megbízható helyről vesszük híré, hogy a minisztertanács elhatározta a horvát országgyűlés feloszlását. A kormányt erre az elhatározásra az indította, hogy a horvát megyebizottsági tagok választásánál az obstrukcionistaik teljesen letörték, s most, mikor a gyékényt félig már kirántották az obstrukciók lába alól: egészen ki akarja azt a kormány rántani. A horvát kormány szövetségébe vonta az unionistákat és a Stárcevicistákat s ezzel a koalícióval verte le a már Horvátországban is csak kalandorszámba menő balkánpolitikusokat. Most

szelid — lemondás... S még mosolyogni próbált könnyein keresztül, mintha azt akarná mondani, hogy ez a lemondás nem fáj neki.

— Csak menjen, menjen, — mondotta. — Nem haragszom...

Barátom: a lelkem fenekéig elfogott a meghatottság. Ime, az én szegény, szárnyaszegett madárkám maga biztat engem. Eredj, élvezd az élet gyönyörűségeit, amelyeket én már nem nyújthatok neked!... S keserű megbánás vett rajtam erőt a multakért; s erős fogadás keletkezett szívem mélyén a jövődöntő nézve Odarogytam az elé a karosszék elé; átoleltem a fázós, remegő térdeit, s ezer csókkal esküdtem neki:

— Nem megyek, Irén. Nem megyek soha többé...

Milyen boldog volt az az asszony! Könyei a kezemre hullottak, s én nem akarom megzavarni ezt a boldogságát. Jól tudja, hogy most nem hazudok neki, — hiszen a nők e tekintetben föl vannak ruházva a távolbalátás tulajdonságával. De még ha eltudnám is titkolni: nem venném a lelke, hogy most hűtlen legyek hozzá. S akármilyen csodálatosnak találok is, de ugy áll a dolog, hogy mig a feleségem szép volt és kívánatos — addig akárhányszor megcsaltam; most pedig, mióta csak



elérkezett a vég kezdete; a horvát országgyűlés feloszlásával a vitustáncot járó horvátok nemsokára nagyon csöndes zagrábi bennlakók lesznek.

Végre egy okos gondolat, egy okos tett a kormánytól! Mert mi intranszigenz ellenzék vagyunk — de nyomban sovén kormánypártivá leszünk ott, ahol a magyar nemzet kérelmetlen érdekeit szolgálja a kormány, s most, mikor a kormány nem a magyar országgyűlési szólásszabadság legyilkolásával, hanem a horvátoknak a saját földükön való megfojtásával akar a magyar országgyűlésen rendet csinálni; ebben a küzdelemben mi is örömmel szegődünk be a kormány támogatói közé.

Beszegődünk, bár nem oldjuk föl a kormányt az alól a felelősség alól, amely eddigi horvát politikájának a gyámoltalanságát oly kézzelfoghatólag demonstrálta. Kezében a horvát végrehajtó hatalommal, kezében a horvát miniszter, a bán, a főispánok, alispánok, járástónökök, szóval az összes tisztviselők kinevezésével — egészen az utolsó falusi kisbíróig: nem ezt a hallatlanul gyöngye horvát politikát várta a nemzet a kormánytól. Már május óta ég a horvát ház; már május óta bontogatják Szent István birodalmának törvényes fundamentumát: s a kormány eddig oda se nézett az áruló had felé! Senki nem veszi le Wekerlelét azt a gyanút, hogy éppen a horvátok obstrukcióját akarta felhasználni nemzetfojtó tervének: a házszabályok módosításának, a klotírnek kivételére. Pokoli volt a terv: fölkelteni a magyarság nemzeti társadalmát, hogy szenvedélyes elvakultságában aztán a saját kardjába döljön bele!

Ámde mikor látta Wekerle, hogy így késhegyig menő harc lesz: meghátrált, elővette a jobbik esztét, s irgalom nélkül sujt le a délszláv hitszegőkre! Igaz, előbb kellett volna, de jobb később, mint soha — s itt üdvözöljük azokat, akikre feltámadás nélkül borul a sir!

ez a törekeny, szenvedő beteg van előttem: megbocsáthatatlan bűnnek tartanám a hűtlenséget. Csak ülök ülök a karosszéke mellett s nem tudna onnan elszakítani a világ legédebb kalandja sem.

\*

A férj most hirtelen kivette az óráját:

— Ah! Már tizenegy óra! Szegény beteg angyalom: már bizonyosan türelmetlenül vár. Hát jó éjt, cimbor! Bocsáss meg, hogy nem tarthatok veled...

S azzal sietve igyekezett föl a terras lépcsőn, s szálló bejárata felé. A festő nagyot fujt szivarjából és hosszan utána nézett

— Milyen különösek az emberek! — mondta magában. — Ime: aki nem volt képes arra, hogy egyszerűen becsületes férj legyen: képes a hősiességre és mártírságra...! Vagy talán több ebben a cselekedetben a hiúság, mint az önfeláldozó lemondás? Tetszeleg magának a gondolatban, hogy ő milyen hő, milyen mártír.

Azután elment a kedve a filozofálástól. A szerenátos hajó nagyon is vidám zenével járta be a csillogó tengert. Födélzete bizonyosan tele van szép asszonyokkal, — gondolta a festőművész, — akiknek deli gavallérok, tilosban kalandozó férfiak udvarolnak...

## H I R E K.

### Mégegyszer a bajai államkölcson.

— Közgyűlés előtt. —

Igen tisztelt helybeli laptársaink bizony sokkal jobban szolgálnak a lokális közügyeket, ha a volt szabadelvű sajtónak unos-untalan való aposztrofálása helyett, tért engednének egy-egy közérdekű terv számára, mely ennek a szabadelvű sajtónak a hasábjain kél életre. Mert abba még csak beletörődünk valahogyan, hogy a köztisztviselői és városatyai pozíciókra ezidőszent csak a függetlenségi-párti tagság kvalifikál, de azt a jogukat — kedves függetlenségi kellegé — mégsem ismerjük el, hogy az ezer bajban szenvedő lokális gazdasági életünk szanalását célzó egy-egy indítványunkat egyszerűen agyonhallgassák és elsikasszák kiterjedt publicitásuk porondjáról.

Önök is jól tudják, akárcsak mi, hogy ez a város csak úgy roskadozik a pótdadó-tehertől. A 14 százaléknyi beismert pótdadó-emelés valójában 19 százalékot jelent, ezer lokális kérdés vár még itt megoldásra és biz rohamlépésben közeledünk a 100 százalék pótdáéhoz.

Ezért voltunk bátrak pár héttel ezelőtt a bajai államkölcson gondolatát bőszéges indoklással fölszínre vetni. Vártuk az Önök állásfoglalását, de Önöket, úgy látszik, leintette az a kis félhivatalos kommuniké, mely egy hete látott napvilágot az államkölcsonért küzdő törvényhatóságok leszerelésére.

Nem jól tették. Mert elfelejtkeztek róla, hogy Baja ezidőszent függetlenségi város, az egykori bajai függetlenségi pártnak pedig nem a mamelukság volt a kenyere, sem a hivatalos és félhivatalos szuggeszciókban való apátikus megnyugvás, hanem — és ez multjának dicséretére válik — a város érdekeinek szangvinikus ellenőrzési munkája és ezen a réven sok lokális közügynek purifikálása és előbbrevitele.

Élénk emlékezetünkben vannak még a költségvetési vitáknak sok-sok kérdést szanaló eseményei és mert most ismét küszöbére értünk a jövő évi városi költségeloirányzat megállapításának, a függetlenségi párt multjára való hivatkozással, ezennel fölhívást intézünk a közügyeket ezidőszent domináló függetlenségi városatyáinkhoz: illesszék be a költségvetési vita keretébe a bajai államkölcson eszméjét.

Hallgassuk meg e kérdésben a város érdekeiért mindenkor fáradni kész főispánunknak álláspontját és kérjük meg: legyen erkölcsi súlylyal bíró szószóloja ügyünknek a kormánynál.

Idézzük küzdelmünk erősítésére Szeged városának követendő példáját, honnan a következő tudósítást vesszük:

A mult tavasszal nagyarányu mozgalom indult meg Szegeden abban az irányban, hogy államkölcsont kapjanak a kormánytól. Mint bennünket értesitenek, a VI-ik kerületi polgárság feljuttja a mozgalmat s már a napokban népes deputációval keresi meg Kelemen Béla dr. főispánt és Lázár György dr. polgármestert, akiket megkér, hogy a szegedi államkölcson ügyét tárlják föl a maga valóságában és segítséget eszközöljenek ki a polgárság részére. A jelenlegi kor-

mányelnök, Wekerle Sándor dr., sokat foglalkozott a szegedi államkölcsonnel, ismeri minden részletét s épp azért biznak benne a polgárok, hogy a felújítandó akció nem marad eredmény nélkül.

— **Tea-zsur.** Tegnap, szombaton délután tartotta meg a leányegylet ezidei második teazsurját a Nemzeti Szálló nagytermében. A bajai jeunesse doréál által szent látogatást zsur Alföldy Ila, Deutsch Erzsike és Margit urleányok bangulatos koncertje tette vonzóvá. Magyarász Ferenc főgimnáziumi hittanár egy ősrégi irodalmi pályázatról tartott fölvilágást.

— **Bajai téli kikötő.** Egy pénteken a város polgármesteréhez érkezett leirat szerint, a földmivelügyi miniszter a bajai Sugovica rendezésére és a téli kikötő kiépítésére 546.000 koronát irányzott elő.

— **Bajai járásbeli megyebizottsági tagok.** E hó 20-án ejtették meg a megyei képviselőválasztásokat a bajai járásban. A bajai járás eredménye a következő: Vaskuton megválasztották Vajny Máté bajai főszolgabíró. Bácsbokodon Tománovics György községi jegyzőt és dr. Alföldy Béla orvost. Regőcén Preimayer János birtokost. Garán Bassler István plébánost és Gatti Antal birtokost. Felsőszentivánon Csermák Józsefet, Hercegszántón Sirok Pétert. Csátalján Putterer Antalt. (Ellenjelöltje Lányi Mór orsz. képviselő volt.) Csávolyon Hauser Pétert.

— **Ítélet párbajgyben.** dr. Monostori Gyula és Dick Lipót a közelmúlt napokban pisztoly-párbajjal intézték el egy lovagias ügyüket. Ezért a bajai kir. járásbíró, mint büntetőbíró 3-3 napi államfoghára ítélte a párbajozó feleket.

— **Casino-estély.** A bajai Casino november hó 26-án, hétfőn, este szép sikerűnek ígérkező Katalin-estélyt rendez saját termeiben.

— **Lemondott városi könyvelő.** Flórián Géza dr. városi tb. aljegyző a héten lemondott a Baja városánál viselt állásáról. Távozásával a bajai városi tisztikar egy reátermett és szorgalmas tagját vesztette el. dr. Flórián Géza — hir szerint — a legutóbbi alkapitányválasztás váratlan eredménye bírt a lemondásra, mivel alkalommal Flórián Géza párt-politikai okokból mellőzték.

— **A bajai bank milliója.** A Bajai Kereskedelmi és Iparbank főnyereménye ügyében a szabadkai törvényszék vizsgálóbírája kihallgatta már az utolsó tanut s ezzel le is fejezte a honyolult ügy vizsgálatát. Az iratokat a törvényszék áttette az ügyészséghez, amely már hozzá is fogott a vádirat elkészítéséhez. Föltétlenül megbízható forrásból vesszük híret, hogy a könyvszakértők véleménye a bank javára szól. Az ügyben januárban már valószínűleg megtarthatják a föltárgyalást.

— **Megbízás.** A kultuszminiszter az 1907-1910. tanévek tartamára a bajai polgári iskolák szakszerű megvizsgálásával Páthy Károly kecskeméti áll. polgári iskolai igazgatót bízza meg.

— **Uj ügybeosztás a kir. járásbírósnál.** Major Károly, a bajai kir. járásbírósnak vezető járásbírája az 1908. évre a következő ügybeosztást állapította meg: Major Károly kir. járásbíró elsőnk ügyeket és A.—C. betűs sommás pereket fog intézni. dr. Rác Károly kir. albiró ressortjához egyesességi ügyek, fizetési meghagyások, K.—R. betűs sommás perek, lakbérleti ügyek, valamint Baja, Béreg, Dávod, Csátalja és Hercegszántó telekkönyvi ügyei fognak tartozni. dr. Kosa Károly kir. járásbíró az S.—Z. betűs somm. pereket intézi. Fülöpp Gyula kir. albirónál megmaradnak az örökösödési ügyek és a polgári vegyes ügyek. Büntető- és vizsgálóbíró Komátka Jenő kir. albiró lesz. Temmer Jenő kir. járásbíró telekkönyvi bíró marad.

— **Honvéhadnagyból — jezsuita atya.** Nem tartozik nálunk a ritka események közé, hogy katonatisztet levetik a cifra uniformist és szerzetekbe lépnek. Így tesz most Kajdy Ferenc honvéhadnagy, aki ezideig a 13. pozsonyi honvéd gyalog ezredben szolgált és most hazament Baranyába, bucsuzni családtagjaitól, mivel e hó 24-én Nagyszombatban a Jézus társasági atyák ujoncai közé lép.

— **Virilista szinigazgató.** Ilyen is van. A kolozsvári közgyűlés virilistája között tizenegyedik helyen *Janovics Jenő* dr. szinigazgató szerepel 4370 korona 40 fillér egyenes adóval.

— **Bajai amatőr-tárlat.** A helybeli fényképész-amatőrök december 15-től 31-éig tartó fénykép-kiállítást rendeznek a városi polgári iskola rajztermében. A kiállítás rendezője *Kupfert Antal* polg. iskolai tanár. A befolyó jövedelmet jótékony célnak szánták amatőrjeink, kiknek tárlata igen érdekesnek ígérkezik.

— **Vámbérlet.** Csütörtökön volt a következő három évi ciklusra vonatkozó vámbérleti árlejtés a városban. Schwartz József 37400 koronát, Dick Lipót 42000 koronát ígért. A legközelebbi közgyűlés fog már most az ajánlatok fölött dönteni.

— **Téli mozi.** A vásártéri villanyos-színház télire a „Bárány szálló” nyári helyiségében üti föl a sátorláját. A tanács — mint értesülünk — már meg is adta erre a vállalkozóknak a koncessziót. A Bárány szálló nyári helyiségét fűthető zárt teremre most alakítják át és így némokara ismét gyönyörködhetik majd a közönség a vetített képek érdekesítő sorozatában.

— **Számtisztai állás.** A jogügyi bizottság szerdán oly értelmű határozatot hozott, hogy a legközelebbi városi közgyűlésnek az irodai-igazgatói és egy díjnoki állás beszüntetését és ezek helyébe egy számtisztai állás szervezését fogja javasolni.

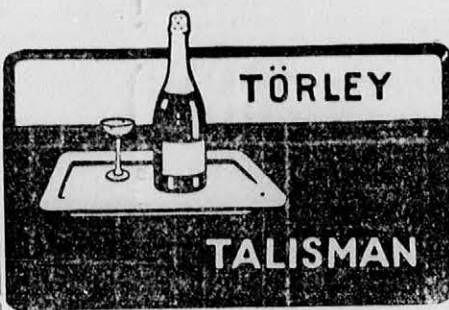
— **Kérelem a helybeli kereskedőkhöz.** Szomorúan tapasztaljuk, hogy a helybeli kereskedő urak a külföldi iparcikkeknek reklámjait üzleti kirakataikba kifüggesztik. Majdnem minden üzlet ajtaja előtt ki vannak függesztve (Schicht szappan; Suchard csokoládé és több effélé) ezen reklámok és ezekkel felhívják a vásárló közönséget, hogy ezeket az árukat kérjék. Nincs módunkban sem a kereskedő urakra, sem a vásárló közönségre reáérteszük a magyar iparcikket. Azon hazafias kérelemmel fordulunk tehát a t. kereskedő urakhoz, ha már árulják a külföldi iparcikket, vegyék le a kirakatokból a külföldi reklámokat, hogy a vásárló közönség figyelmébe ezen cikkekéről eltereltessek. Azon reményben, hogy kérésünket teljesíteni fogják, vagyunk hazafias tisztelettel: Tulipán-Szövetség-Magyar-Védőegyesület: Somogyi Emil elnök, Andorkó Zoltán ügyv. igazgató.

— **Törvényszéki palota.** Zombor város közgyűlése 50.000 koronát szavazott meg az ott építendő törvényszéki palota céljaira.

— **A betéti kamatláb fölemelése.** Hónapok óta sürgetjük és követeljük a nagy pénzügyektől, hogy a betéti kamatlábat, a változott pénzügyviszonyokra való tekintettel, hivatalosan emeljék fel. Végre-valahára, — mint értesülünk — a Pesti Hazai Takarékpénztár-Egyesület kezdeményezésére összeültek a nagy intézetek vezetői és elhatározták, hogy fölemelik a betéti kamatlábat. Úgy tudjuk, hogy a fölemelés egy egész százalék lesz, vagyis ezental a betéti kamatláb négy és fél százalékban lesz megállapítva. Ezt az egyezséget a Pesti Hazai Első Takarékpénztáron kívül aláírják: a Kereskedelmi Bank, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár, a Leszámlázó Bank és az Országos Központi Takarékpénztár. A négy és fél százalékos kamatláb már néhány nap múlva életbe fog lépni.

— **Szinigazgatók Eldorádója.** Úgy látszik, Óbecse község valóságos Eldorádója a színművészetnek. Mint az óbecseiek jelentik, most egyszerre három szinigazgató folyamodik azért a kegyért, hogy Óbecsén négy héten át népszerűsítse a művészetet. Polgár Károly, Halmay Imre és Molnár Jákó vidéki szinigazgatók adtak be az óbecsei színházra pályázati kérvényt. Az óbecseiek hosszú tanácskozás után úgy határoztak, hogy annak adják ki az óbecsei művészcarnokot, aki hajlandó a színházzal kapcsolatosan nagy korcsma fűtését is elvállalni.

— **Legnemesebb karácsonyi ajándék:** Családunk javára szóló *életbiztosítás*, minőt a legkülönfélébb módokatok szerint ajánl: *A Bajai Kereskedelmi és Iparbank* a *Trüsti alt. biztosító társaság* (General) helybeli képviselője.



— **Postai altsztek szavazati joga.** A szabadkai posta- és távirada-alsztek a központi választmány azon határozatát, amelylyel őket, mint szolgákat, a képviselőválasztók névjegyzékéből kihagyta, a Curiahoz megfellebbezték. A Curia mai leiratában a felebbzésnek helyt adott és kimondotta, hogy a posta és távirada altsztek nem tartoznak a szolgák közé és aki a megfelelő adómennyiséget fizeti, az a választók névsorába felveendő. A jövő évre azonban azért nem vehető fel, mert az általuk fizetett adómennyiség igazolva nincs.

— **Tüzoltók keresnek.** Baja város törvényhatósága pályázatot hirdet egy hivatásos tűzoltói állásra. Évi fizetés 500 korona. Pályázni e hó végéig lehet a polgármester címére beadandó folyamodással.

— **Pesti Ihsz újra szinigazgató.** Pesti Ihsz Lajos, a baja—szabadkai színház éveken át volt szinigazgatója azzal költözött nemrég a fővárosba, hogy végleg nyugalomba vonul. Úgy látszik, az öreg Pesti még érez magában ambíciót, mert legújabb értesülés szerint alkalmasint direktiót vállal. E hó végén jár le ugyanis a soproni színház pályázata. Nádasy József, a jelenlegi igazgatón kívül Polgár Károly, Krémer Sándor és Pesti Ihsz Lajos adták be eddig pályázatukat Sopronba, az ottani szintügyi bizottsághoz, mely december elején dönt a színház igazgatásának odaítéléséről tárgyában. Úgy tudjuk, hogy Polgár mellett legtöbb kilátása Pesti Ihsz Lajosnak van. Így hát az öreg Pesti a háziuri pálya nyugalmából visszakerül a kulisszák izgalmas világába.

— **A kosztosdiákok és a tanárok.** Megint egy reform, s megint vége egy darab poézisnek. A napokban a középiskolai tanárokat mélyen érdeklő miniszteri rendelet látott napvilágot. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ugyanis elrendelte, hogy a jövő iskolai évtől kezdve egy középiskolai tanár se tarttasson olyan kosztos diákot a házában, akit ő maga is tanít az iskolában. Hiszen elvégre a kosztos diákok tartásának ilyenén való megszorítása rendkívül helyes és üdvös, mert bizony minden egyébtől eltekintve, egy cseppet sem egyeztethető össze az ideális tanári állás természetével, de mégis valami méla borongás lesz urrá rajtunk, ha elgondoljuk, hogy ime vége van annak a régi szép időnek, mikor egy-egy tanár szépen kihuzta a diákokat a szekundából, amiért a mama a kosztipénzen felül még egy hizott disznót is küldött a tanár urék konyhájára. Igaz, hogy a miniszter egyuttal megtehetné azt is, hogy nagyobb fizetést adna a tanároknak, kik azért bajlódnak kosztos diákokkal, mert hogy a 2400 koronás fizetésből nem tudnak megélni. Hiszen, ha a minisztereket is úgy fizetnék, mint a tanárokat, ők is rászorulnának egy-egy kosztos diákra.

## György király mulat.

(Párisi levél.)

Nem a belgák királya a legpárisibb fejedelem, hanem György király. Homérosz epigon népének királya. Érdekes dolog, ahogyan a görög király belopta magát a párisiak szívébe. Jött, jött sűrűn Párisba, zaj nélkül, inkognitóban s egy mulatozott, mint Edvard király valamikor. Jóformán észre se vette Páris

a görög felséget s mikor észrevette, már imádtá.

Az öreg, vidám király a maga Athénjából tulságosan gyakran jön az új Athénba, Párisba. Szép Görög ordókat osztogat szét s az opera táncosnőinek megveregeti a vállukat. György király itt Párisban egészen demokrata, ami félig erény, félig — muszáj. Manapság a fejedelemek csak Párisban lehetnek szelid emberek s György király szereti a szabadságot. A minap egy estén a Casino de Paris-ban, Páris e híres mulatójában, egy bepezsgőztött görög diák beleütközött egy urba. Csak akkor nézte meg, mikor már megtörtént a katasztrófa, de akkor nagyon megnézte. A szerezésen diák majdnem térdre rogyott s görögül ordította: éljen a király. Tudniillik György királyba ütközött bele a görög ifju, aki szeret a Casino de Paris-ba járni.

A Casino de Paris egyébként ma Párisnak a leglátogatottabb helye s az idegenek Eldorádója. Valami furcsa, bolond balletet játszanak most itt. Ennek a balletnek az az igénye és érdeme, hogy Páris legfiatalabb, legszebb táncosnői táncolnak benne. Van esse és — kora György királynak, hogy idejár. Különben is a Casino de Paris úgy vigyáz az etikette, mint Athénban az udvarnál sohase teszük. Nincs rá eset, hogy estélyruha nélkül bejöhessen egy nő, aki — magános nő. A Casino de Paris ambíciója az, hogy Páris elegánsnak, igazi Párisnak lássa az idegen, még ha király is.

A nagy fényességben, páholyában igazán nem emlékezett Odisszeusra a görög király. Odisszus majdnem disznóvá változott a Kirke kedvéért s ez volt a legkomolyabb kalandja. Ellenben György király európai ur marad még a ballet-táncosnők között is és neki nem ártnak a kalandok.

A lapok, a párisi lapok ravaszul leközik az Athénbóljött táviratokat, nagy bonyolalmakkal szólnak ezek a táviratok. Nyomorról, mely rablóbandákba seregelteti György király alattvalóit. Panamákról, pénzügyi válságokról, amelyek nemcsak Budapesten gyakorik, de Athénban is előfordulnak. György király arcáról senki se olvashatná le ezeket a bajokat. Van egy görög korcsma a Szajna tulsó oldalán. Mint a Párisban élő budapestiek mondják: Budán. Ebbe a görög korcsmába ifju görögök járnak, de nincs közöttük egy se olyan ifju, mint György király.

Kár, hogy a régi szép, pajkos operettek divatja elmúlt. Milyen szép operett-téma volna ez a király, aki ma is király Beóciában. Egy király, aki öreg korára földezte az életet, Párist, a nőket és a lumpolást s az — ifjuságát. Páris, november 20.

Brown.

## IRODALOM.

„Az ágy” második kiadása. *Lavedan* nagyszerű páros jeleneteinek magyar fordításából most jelent meg a *második bővített kiadás*, mely a szellemes francia akadémikusnak *öt újabb* dialógusával toldotta meg az első kiadásban közreadott tizenhét darabot. Ily módon *összesen 22 jelenet* foglalatik most már a sokkal tartalmasabb második kiadásban, amelynek nem utolsó érdekessége az, hogy megvan benne az Óbudavári *Parisiana* legszenváziosabb műsor-darabja, a *„Rien ne va plus”*, melynek előadását, hamis prűderiából Boda Dezső főkapitány annak idején egy napra betiltotta. Mondanunk se kell, hogy az eddigi magyarul még közre nem adott öt új és eredeti dialógusban is éppen úgy szíporakázik a kiváló francia írós pikáns szellemessége, mint a régi tizenhétben s a magyar fordítás semmivel se áll mögötte a francia eredetinek. A második kiadást is *Schimkó Gyula* kiadó (Budapest, VI., Teréz-körút 46.) bocsátotta közre s az új kiadás árát is csak *2 koronában* szabta meg, noha a kötet jóval vastagabb az első kiadásnál.

„Uj Pitaval” címmel fölötte érdekes bűnügyi regényfüzetek jelentek meg Schimkó Gyula budapesti könyvkereskedő (VI., Teréz-körút 46.) kiadásában. E kiadványok főérdeme az, hogy minden egyes füzet külön is teljes egészet képez s a legérdekesebb bűnügyi szen-



zációnkat írja meg. Eddig öt füzet jelent meg, melyeknek már címei is elárulják az izgató tartalmat. A füzetek címei: A méregkeverő, — A párisi éresek meggyilkolása, — Leányok hóhéra, — A királynő nyakláncza, — Cartouche, a párisi rablók királya. Minden egyes füzet ára 20 fillér s minden könyvesboltban kapható, vagy a kiadónál rendelhető meg.

## KÖZGAZDASÁG.

### Ami a bajai tisztviselőket is érdekli.

15 millió köztisztviselői adósságok törlesztésére.

— Saját tudósítónktól. —

A köztisztviselőink szociális és gazdasági helyzetének javítását célzó fizetésrendezés a kellő eredményt eddig nem hozhatta meg azért, mert a köztisztviselők túlnyomó része szinte aránytalanul el van adósodva. A hitelezők többnyire szövetkezetek, azaz a tőlük nyert kölcsön aránytalanul drága, illetve nem áll arányban a köztisztviselők javadalmazásával. A fizetésrendezéssel egyidejűleg a kormány pénzügyi okokból nem vállalhatta a köztisztviselők teljes tehermentesítését, annál kevésbé, mert a tisztviselők tartozásainak pontos megállapítása érdekében indított akció sikerét maguk a tisztviselők tették lehetetlenné azzal, hogy adósságaikat eltagadták, illetve anyagi helyzetüket rózsásabb színben tüntették fel, mint a minő tényleg volt. Ennek következtében a fizetésrendezés dacára a tisztviselők gazdasági pozíciója nem konszolidálódott és a fizetésleltások száma nem csökkent.

A köztisztviselők adósságainak konvertálása és terheiknek könnyítése érdekében most egy igen komoly ajánlat fekszik a kormány előtt, mely a tisztviselőkre nézve előnyös változást helyez kilátásba. A bécsi Rothschild-cég, a berlini Disconto-Gesellschaft koncertjébe tartozó pénzcsoporttal együttesen, hajlandó volna 15 millió korona alaptőkével új pénzintézeteket alapítani Budapesten, mely kizárólag a köztisztviselők adósságainak konvertálásával és hitelügyleteik lebonyolításával foglalkoznék. Az alapítók e célra teljes konverzionális bélyeg- és illetékmentességet kértek a kormánytól azzal, hogy a konvertált kölcsönök jellege olyan lenne, mint a jelzőlagalig biztosított amortizációs kölcsönöké és az évi annuitás legfeljebb 4,8—5,4 százalék között variálna. Ez a felettlőbb olcsó kamattétel a tisztviselők anyagi pozícióját teljesen megerősíthetné.

A központi bank a nagyobb vidéki városokban fiókokat létesítené és azok vezetését az adósok által évről-évre választott köztisztviselőkből álló választmányra bízna. Az új pénzintézet elnökgazgatója Vörös László volt kereskedelemügyi miniszter, jogtanácsosa pedig Brüll Dániel dr. budapesti ügyvéd lenne. Az igazgatóság tagjai a bécsi Rothschild-cég és a Berliner Disconto-Gesellschaft cégjegyzői lesznek. A nagyjelentőségű ajánlat dolgában a kormány már személyesen is tárgyalat Rothschilddal.

Az ajánlattal szemben a kormány annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a kölcsönök konvertálása révén a köztisztviselői kart kiszolgáltatja az osztrák és német tőkének, mely ily módon szerzett fölényét alkaiomadtán a köztisztviselők illetéktelen politikai befolyásolására használhatja ki. Ezzel az aggálylyal szemben az érdekelt pénzcsoport azt az ajánlatot tette, hogy az új bank igazgatóságában több helyet biztosít a mindenkori magyar kormány részére, mint ahány igazgatósági tagot ők fognak dőlelegálni. E mellett saját embe-reik megválasztásánál kizárólag financiaiis érdekeiket fogják szem előtt tartani. Erre az ajánlatra a kormány még nem válaszolt. Az új pénzintézet létrejövetele most kizárólag attól függ, hogy megadja-e a kormány a kért konverzionális bélyeg- és illetékmentességet.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

## A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

**Érvényes 1907. október hó 1-től.**

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:25 és 6:51 órákor és délután 3:51 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:30 és 7:51 órákor és délután 1:30 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:57 és 4:23 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:37 és délután 5:10 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1 órákor.

Hegyeshalmi-Feketehegyről Palánkára reggel 6:59 délután 3:03 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyeshalmi-Feketehegyre reggel 3., 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10 és délután 1:19 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 2:02, 6:50 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 4:40, 8:35 (gyors) 11:30, 3:56 és délután 8:51 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:50, 10:30, délután 1:47 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 7:17, 10:40 délután 4:12 és 7:52 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:50 9:45 és délután 4:25 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:17, 9:15 és délután 5 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 (gyors) 7:15 és délután 1:55, 3:20 (gyors) 10:10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 5:05, 9:51 (gyors) 1:52, 6:37 (gyors) és 11:50 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:50, délután 12:05 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:51, déli 12 és délután 8:10 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:16 délután 3 és 8:12 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 3:35, 9:49 és délután 5:56 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5, 10:30 délután 1:27, 4:15 és 6:48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:30, 7:56 (gyors) 10:42, d. u. 4:29 (gyors) 7:46 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:55, 9:10, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 4:55, 6:30, 8:10, 8:15 órákor.

Csinos kivitelű

**n é v j e g y e k**  
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

Égy jó karban levő  
átjárt szott

# CELLÓ

jutányos áron eladó.

Judakozódní a kiadóhivatalban.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen  
nincs jobb a

Réthy-féle  
pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és  
határozottan RÉTHY-félét kérjünk,  
mivel sok haszontalan utánzata van.

**1 doboz 60 fillér.**

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Kapható Baján: Gyarmati Emil, dr.  
Makray László, dr. Stauróczky Lajos  
gyógytáraiban.



**A Liniment. Capsici comp.,  
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziszser, mely  
már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító  
szernek bizonyított **köszvénylél,  
osznál** és **meghűlések**nél, bedörzsölés-  
képpen használva.

**Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok  
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és  
csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”  
védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott  
dobozba van csomagolva. Ára üvegekben  
K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván  
minden gyógyszerárban kapható. —  
Főraktár: Török József gyógyszerésznél,  
Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza  
az „Arany oroszlánhoz”,  
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.  
Mindennapi szétküldés.

## Ajánlkozás.

Alulírott (okleveles jegyző), ki a magyar nyelven kívül a német és a buneyvác nyelveket is bírja, ajánlkozik ügyvédi, kir. közjegyzői, mérnöki vagy egyéb más magán-irodákban szerény fizetés mellett irnoknak.

Bizonyítványokkal rendelkezik. Szives ajánlatok kéretnek: **firtinger János** cím alatt Baja, Szent Antal-utca 59. sz.

**ALEXIN**

**LEGFINOMABB  
NŐVÉNYZSÍR  
FŐZÉSRE-SÜTÉSRE  
KIRANTASHOZ  
25% AL SZAPORÁB  
MINDEN MÁS ZSÍRNÁL  
KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT  
ORVOSILAG AJANLVA  
CSAK E VÉDJEJGYEL**



**ELLÁTOTT CSOMAGOT  
!!FOGADJUNK EL!!**

**KAPHATÓ MINDEN HÍSZET  
KÉRJENK MEGSÉRTESEK**

## Calderoni és Zarsa BUDAPEST

IV., Váci-utca 1. szám.

Elegáns és divatos női nyeles látesővek. Alumínium színházi látesővek. Katonai, utazási, vadász és versenylátesővek a legfinomabb üvegekkel. Zeiss, Busch, Goerz-Hensoldt-féle prizmás látesővek eredeti áron. Szemüvegek, orrcsüptetők arany, ezüst és teknősbéka foglalatú. Lorgnettek a legújabb mintákban. Aneroid lég-súlymérők, hőmérők, laterna magikák, stereoskopok, drezdai experimentáló szekrények, gőzgépminták. Fotográfia készülékek, Kodak készülékek eredeti áron, nagy választékban.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

## A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége-tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a M Á L N Á S

**SICULIA**

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

**Stampl Jenő**

fűszerkereskedésében.

Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.



Alapítva 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-

és

RAJZSZERRAKTÁR.



Az 1900. évi  
iparképzésen



aranyéremmel  
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.

DISZKÖNYVKÖTÉSZET.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.



# KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

## Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadhatók.



## KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izléselesen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlák a t, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással. Nagy raktár községi, közigazgatási, ügyvédi és egyházyomtatványokból Bármilyen könyvnyomdai munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

## Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok,  
mindennemű könyvek  
egyszerű és diszes bekötésére,  
továbbá

képkeretek, (Passepartous)  
íróaljszatok, stb.

előállítására van berendezve.

